

SĄSIEDZTWO NIERUCHOMOŚCI KOMENTARZ

MAŁGORZATA BALWICKA-SZCZYRBA
GRZEGORZ KARASZEWSKI
ANNA SYLWESTRZAK

 Wolters Kluwer

KOMENTARZE PROBLEMOWE LEX

SĄSIEDZTWO NIERUCHOMOŚCI

KOMENTARZ

**MAŁGORZATA BALWICKA-SZCZYRBA
GRZEGORZ KARASZEWSKI
ANNA SYLWESTRZAK**

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 kwietnia 2014 r.

Wydawca
Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący
Joanna Maź

Opracowanie redakcyjne
Bartosz Stanisławski

Łamanie
JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieł, Krystyna Szych

Komentarze do poszczególnych artykułów napisali:

Małgorzata Balwicka-Szczyrba: art. 285–291, 352 k.c.

Grzegorz Karaszewski: art. 145–150, 152–154, 292 k.c.

Anna Sylwestrzak: art. 46, 143–144, 151, 182, 293–295, 347, 432, 683 k.c.;
art. 13 ust. 1 u.w.l.; art. 1710 u.s.m.; art. 6b ust. 1 u.o.p.l.

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2014

ISBN: 978-83-264-3254-5

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	13
Rozdział I	
Zasięg przestrzenny nieruchomości	17
Art. 46 k.c.	17
Art. 143 k.c.	17
Rozdział II	
Prawo sąsiedzkie	23
§ 1. Immisje	23
Art. 144 k.c.	23
§ 2. Służebność drogi koniecznej	55
Art. 145 k.c.	55
§ 3. Roboty ziemne	111
Art. 147 k.c.	111
§ 4. Status gałęzi, owoców i korzeni	113
Art. 148 k.c.	113
Art. 149 k.c.	114
Art. 150 k.c.	114

§ 5. Przekroczenie granicy przy wznoszeniu budynku lub urządzenia	117
Art. 151 k.c.	117
§ 6. Rozgraniczenie gruntów i urządzenia graniczne	151
Art. 152 k.c.	151
Art. 153 k.c.	151
Art. 154 k.c.	194
§ 7. Wyrojenie pszczoł	197
Art. 182 k.c.	197

Rozdział III

Służebności gruntowe	202
§ 1. Istota i wykonywanie służebności	202
Art. 285 k.c.	202
Art. 286 k.c.	239
Art. 287 k.c.	239
Art. 288 k.c.	243
Art. 289 k.c.	246
§ 2. Podział nieruchomości a służebność	251
Art. 290 k.c.	251
§ 3. Zmiana treści lub sposobu wykonywania służebności	259
Art. 291 k.c.	259
§ 4. Zasiedzenie służebności	267
Art. 292 k.c.	267
§ 5. Wygaśnięcie służebności	317
Art. 293 k.c.	317
Art. 294 k.c.	325
Art. 295 k.c.	335

Rozdział IV

Sąsiedztwo lokali	339
§ 1. Obowiązki sąsiedzkie właściciela lokalu	339

Art. 13 ust. 1. u.w.l.	339
§ 2. Obowiązki sąsiedzkie osoby korzystającej z lokalu na podstawie innego tytułu prawnego niż prawo własności	346
Art. 17 ¹⁰ u.s.m.	346
Art. 683 k.c.	347
Art. 6b ust. 1 u.o.p.l.	352
Rozdział V	
Posiadanie a sąsiedztwo nieruchomości	356
§ 1. Roszczenie o wstrzymanie budowy	356
Art. 347 k.c.	356
§ 2. Posiadanie służebności	369
Art. 352 k.c.	369
§ 3. Zajęcie cudzego zwierzęcia	379
Art. 432 k.c.	379
Bibliografia	383

WYKAZ SKRÓTÓW

Źródła prawa

- EKPC – Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101)
- k.r.o. – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 788 z późn. zm.)
- p.g.g. – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 z późn. zm.)
- p.g.k. – ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.)
- pr. bud. – ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.)
- pr. rzecz. – dekret z dnia 11 października 1946 r. – Prawo rzeczowe (Dz. U. Nr 57, poz. 319 z późn. zm.)
- r.r.n. – rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

- z dnia 14 kwietnia 1999 r. w sprawie rozgraniczania nieruchomości (Dz. U. Nr 45, poz. 453)
- u.d.p. – ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 260 z późn. zm.)
- u.g.n. – ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.)
- u.k.s.c. – ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.)
- u.k.w.h. – ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 707 z późn. zm.)
- u.o.p.l. – ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 150)
- u.s.g. – ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.)
- u.s.m. – ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1222)
- u.w.l. – ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (tekst jedn.: Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 z późn. zm.)

Czasopisma i publikatory

- AUL – Acta Universitatis Lubliniensis
- Biul. MS – Biuletyn Ministerstwa Sprawiedliwości
- Biul. SN – Biuletyn Informacyjny Sądu Najwyższego
- GSP-PO – Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecznictwa
- KPP – Kwartalnik Prawa Prywatnego
- M. Praw. – Monitor Prawniczy
- NP – Nowe Prawo
- NPN – Nowy Przegląd Notarialny
- ONSA WSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna

OSNCK	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej i Izby Karnej
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
PG	– Przegląd Geodezyjny
PiP	– Państwo i Prawo
PiŚ	– Prawo i Środowisko
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego
PPOŚ	– Przegląd Prawa Ochrony Środowiska
Pr. Gosp.	– Prawo Gospodarcze
Prok. i Pr.-wkł.	– Prokuratura i Prawo – wkładka
PS	– Przegląd Sądowy
Rad. Praw.	– Radca Prawny
RPEiS	– Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
Sam. Teryt.	– Samorząd Terytorialny
SL	– Studia Lubuskie
St. Iur.	– Studia Iuridica
St. Pr.-Ek.	– Studia Prawno-Ekonomiczne
TPP	– Transformacje Prawa Prywatnego
ZN IBPS	– Zeszyty Naukowe Instytutu Badania Prawa Sądowego

Inne

ETPC	– Europejski Trybunał Praw Człowieka
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
SA	– sąd apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
SW	– sąd wojewódzki
TK	– Trybunał Konstytucyjny
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

WPROWADZENIE

Pojęcie sąsiedztwa występuje w prawie cywilnym w dwóch znaczeniach. W rozumieniu węższym obejmuje tylko nieruchomości bezpośrednio ze sobą graniczące. Kodeks cywilny nazywa je gruntami „sąsiadującymi”, czego przykład znajdujemy w art. 152 i 154 k.c. Przepisy te regulują stosunki graniczne, które z natury rzeczy mogą dotyczyć gruntów przylegających do siebie. Natomiast w szerszym znaczeniu sąsiedztwo obejmuje nie tylko nieruchomości sąsiadujące, lecz także nieruchomości położone w pewnej odległości, jeżeli skutki zdarzeń mających miejsce na jednej z nich odczuwalne są na drugiej. Do oznaczenia kręgu nieruchomości w tym znaczeniu służy pojęcie nieruchomości „sąsiednich”. Gdy zakres sąsiedztwa nie wynika *expressis verbis* z przepisów prawnych, jego ustalenie staje się zadaniem wykładni.

Sąsiedztwo nieruchomości jest przyczyną zazębienia się interesów sąsiadów, które mogą być ze sobą zbieżne, ale mogą także ze sobą kolidować, co skłania ustawodawcę do stworzenia norm wprowadzających w tym obszarze odpowiednie rozwiązania. Niniejszy komentarz stawia sobie za cel dogłębną analizę tych unormowań, postrzeganych szerzej niż tradycyjnie rozumiane „prawo sąsiedzkie”. Prawem sąsiedzkim zwie bowiem doktryna tylko przepisy prawa rzeczowego zawarte w dziale II tytułu I księgi drugiej k.c., zatytułowanym „Treść i wykonywanie własności”. Nie wyczerpują one jednak bogatej problematyki stosunków sąsiedzkich, której dotyczą także inne unormowania, zarówno kodeksowe, jak i pozakodeksowe. Trzeba zwłaszcza zwrócić uwagę na problematykę służebności gruntowych, których funkcja wskazuje, że ustanawiane są one właśnie

ze względu na sąsiedztwo określonych nieruchomości względem siebie. Problematyka związana z sąsiedztwem nieruchomości unormowana jest poza tym w pojedynczych przepisach rozsianych w kodeksie cywilnym, których umiejscowienie wynika z przyporządkowania ich określonym kategoriom zagadnień, innym niż zagadnienie sąsiedztwa. Na przykład w kontekście rozważań na temat nabycia i utraty własności omawia się zwykle pościg za rojem pszczół (art. 182 k.c.), zaś rozpatrując przepisy o czynach niedozwolonych, porusza się kwestię unormowania zajęcia cudzego zwierzęcia wyrządzającego szkodę na gruncie (art. 432 k.c.), co stanowi podstawę wyłączającą bezprawność działania podmiotu używającego dozwolonej samopomocy. Znaczna część cywilnoprawnej regulacji sąsiedztwa lokali znajduje się poza kodeksem cywilnym (np. w ustawie o własności lokali, ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych i ustawie o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego). Komentarz uwzględnia i systematyzuje te rozsiane regulacje, obejmując je wspólnym mianem problematyki sąsiedztwa nieruchomości, mającej szerszy zakres niż tzw. prawo sąsiedzkie.

Materię opracowaną w komentarzu podzielono na pięć części. Po krótkim zarysowaniu w rozdziale I podstawowych pojęć (nieruchomości i ich granice) następuje wnikliwa analiza przepisów prawa sąsiedzkiego (art. 144–154 k.c.). Problematykę tę wzbogacono o zagadnienie pościgu za rojem pszczół (art. 182 k.c.), przyporządkowane wprawdzie w kodeksie cywilnym zagadnieniu sposobów nabycia i utraty własności, lecz merytorycznie zbliżone do tematyki tradycyjnego prawa sąsiedzkiego. Rozdział III w całości został poświęcony omówieniu przepisów kodeksu cywilnego o służebnościach gruntowych (art. 285–295 k.c.), jako prawach rzeczowych ustanawianych w stosunkach sąsiedzkich ze względu na krzyżujące się interesy sąsiadów. Z kolei rozdział IV dotyczy sąsiedztwa lokali. Skupiono się w nim przede wszystkim na rozważeniu treści obowiązku przestrzegania porządku domowego i sankcji grożących za jego naruszenie. Rozdział V, ostatni, poświęcono przepisom, które normują sytuację prawną posiadacza w kontekście relacji sąsiedzkich.

Komentarz stawia sobie za zadanie nie tylko zreferowanie przedstawionych dotąd w orzecznictwie i doktrynie propozycji wykładni przepisów dotyczących stosunków sąsiedzkich, lecz także zmierza, gdy jest to

konieczne, do zaproponowania nowych rozwiązań. Jego klarowna systematyka, wyróżniająca w oddzielnych punktach poszczególne zagadnienia, spełni oczekiwania praktyków, poszukujących szybkiej i jasnej odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Publikacja adresowana jest jednak także do badaczy zagadnień prawa sąsiedzkiego pod kątem naukowym; zadbano bowiem, by wszelkie wnioski praktyczne znalazły ugruntowanie w teoretycznej konstrukcji omawianych instytucji prawnych.

Gdańsk, kwiecień 2014 r.

Małgorzata Balwicka-Szczyrba
Grzegorz Karaszewski
Anna Sylwestrzak

Rozdział I

ZASIĘG PRZESTRZENNY NIERUCHOMOŚCI

Art. 46 k.c.

§ 1. Nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności.

§ 2. Prowadzenie ksiąg wieczystych regulują odrębne przepisy.

Art. 143 k.c.

W granicach określonych przez społeczno-gospodarcze przeznaczenie gruntu własność gruntu rozciąga się na przestrzeń nad i pod jego powierzchnią. Przepis ten nie uchybia przepisom regulującym prawa do wód.

I. Granice przestrzenne nieruchomości

Określenie granic poszczególnych rodzajów nieruchomości ma dla zagadnienia stosunków sąsiedzkich fundamentalne znaczenie, jako że stanowi podstawę powstania takich relacji. W odróżnieniu od rzeczy ruchomych, będących z reguły oddzielnymi fizycznie bryłami, których granice wyznacza w sposób naturalny substancja, z jakiej są zbudowane (samoistość fizyczna), granice nieruchomości wymagają wprowadzenia kryteriów formalnych, pozwalających wyznaczyć ich zasięg. Samo-

istność nieruchomości jest zatem kategorią wyłącznie prawną. Nieruchomość gruntowa jest z mocy komentowanych przepisów przedmiotem trójwymiarowym – bryłą, obejmującą część podziemną oraz słup powietrza znajdujący się nad powierzchnią ziemi. Granice wyodrębnionego na mocy przepisów szczególnych budynku wyznacza zasięg jego elementów konstrukcyjnych. Natomiast granice lokalu są wyznaczane, zgodnie z art. 2 ust. 2 u.w.l., trwałymi ścianami odgradzającymi określoną powierzchnię jako odrębną nieruchomość lokalową, do której mogą ponadto przynależeć jako części składowe inne pomieszczenia (tzw. pomieszczenia przynależne), choćby do lokalu bezpośrednio nie przylegały (art. 2 ust. 4 u.w.l.).

II. Granice gruntu w płaszczyźnie poziomej

Zagadnienie wyznaczenia zasięgu gruntu w płaszczyźnie poziomej budzi spory. Problematyczne jest zwłaszcza znaczenie ksiąg wieczystych dla wyodrębnienia poszczególnych gruntów. Ukształtowały się w tym przedmiocie dwa główne nurty, określane jako koncepcja prawno-materialna oraz koncepcja wieczystoksięgowa (formalna). Według zwolenników pierwszej koncepcji art. 46 k.c. stanowi jedyny wyznacznik definicji gruntu. Grunt jest w tym ujęciu nieprzerwanym ciągiem powierzchni ziemskiej będącym przedmiotem jednego prawa własności. Zawarte w art. 46 § 2 k.c. odesłanie do odrębnych przepisów dotyczących prowadzenia ksiąg wieczystych jest interpretowane jako wyraz niezależności przepisów kodeksu cywilnego od uregulowań zawartych w ustawie o księgach wieczystych i hipotece, które nie mogą ingerować w definicję kodeksową¹.

Z kolei koncepcja wieczystoksięgowa gruntu zakłada, że definicja gruntu powinna być konstruowana nie tylko na podstawie art. 46 k.c., lecz także z uwzględnieniem przepisów ustawy o księgach wieczystych i hipotece. W myśl art. 24 u.k.w.h. dla każdej nieruchomości prowadzi

¹ G. Bieniek, *Podziały nieruchomości*, NPN 1999, nr 1, s. 6; E. Gašior, *Najnowsza historia podziału nieruchomości*, Rejent 2000, nr 11, s. 142. Zob. B. Barłowski, *Pojęcie nieruchomości gruntowej położonej w mieście i istota podziału takiej nieruchomości w świetle ustawy z dnia 6.VII.1972 roku*, Palestra 1980, nr 11–12, s. 31–32.

się odrębną księgę wieczystą, skąd należy wywieść wniosek, że nieruchomość konstituuje przede wszystkim wyodrębnienie jej w osobnej księdze wieczystej. Może zdarzyć się, że temu samemu właścicielowi przysługują kilka nieruchomości graniczących ze sobą. Nie zlewają się one wówczas w jedną nieruchomość, lecz zachowują swą odrębność dzięki księgom wieczystym stanowiącym podstawę odrębności gruntów². Wśród zwolenników tej koncepcji nie ma jednak zgodności co do znaczenia art. 21 u.k.w.h. dla konstruowania pojęcia nieruchomości gruntowej. Przepis ten głosi, że właściciel kilku nieruchomości stanowiących całość gospodarczą lub graniczących ze sobą może żądać połączenia ich w księdze wieczystej w jedną nieruchomość. Według jednego stanowiska połączenie, które następuje na tej podstawie, nie zmienia statusu prawnego gruntów, których dotyczy. Grunty te bowiem nie zawsze sąsiadują ze sobą, dokonane połączenie ma zaś na celu jedynie zapewnienie wygody oraz korzyści natury gospodarczej, a nie zmianę przedmiotu prawa własności³. Pogląd przeciwny przyznaje natomiast regulacji zawartej w art. 21 u.k.w.h. znaczenie konstytutywne. Oznacza to, że za nieruchomość gruntową należy uznać część powierzchni ziemskiej objętą jedną księgą wieczystą, niezależnie od tego, czy obejmuje zwartą przestrzeń, czy składa się z kilku oddzielnie położonych działek połączonych na podstawie art. 21 u.k.w.h.⁴ Oceniając przedstawione możliwości wykładni, należałoby się przychylić do wieczystoksięgowej koncepcji gruntu, która jako podstawę do konstruowania definicji gruntu wskazuje zarówno kodeks cywilny, jak i art. 24 i 21 u.k.w.h. Nie wydaje się, by art. 21 u.k.w.h. posługiwał się pojęciem nieruchomości w innym (wieczystoksięgowym) znaczeniu, odbiegającym od znaczenia nadanego temu pojęciu w przepisach kodeksu cywilnego. Potwierdza to treść

² W. Katner (w:) *Kodeks cywilny. Część ogólna*, red. M. Pyziak-Szafnicka, Warszawa 2009, s. 486; E. Niezbecka (w:) *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. 1, *Część ogólna*, red. A. Kidyba, Warszawa 2009, s. 248–249.

³ S. Rudnicki, *O pojęciu nieruchomości w prawie cywilnym*, PS 1999, nr 9, s. 71.

⁴ M. Bednarek, *Mienie. Komentarz do art. 44–53(3) kodeksu cywilnego*, Kraków 1997, s. 92–93; B. Janiszewska, *O łączeniu nieruchomości na wniosek użytkownika wieczystego*, Sam. Teryt. 2007, nr 11, s. 38–39; Ł. Żelechowski (w:) *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. 1, *Przepisy wprowadzające (art. I–LXV PWKC)*. *Część ogólna. Własność i inne prawa rzeczowe (art. 1–352 KC)*, red. K. Osajda, Warszawa 2013, s. 544.

Małgorzata Balwicka-Szczyrba – doktor nauk prawnych, adiunkt w Katedrze Prawa Cywilnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego; radca prawny; autorka publikacji z zakresu prawa cywilnego.

Grzegorz Karaszewski – doktor nauk prawnych, adiunkt w Katedrze Prawa Cywilnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego; sędzia; autor publikacji z zakresu prawa cywilnego.

Anna Sylwestrzak – doktor nauk prawnych, adiunkt w Katedrze Prawa Cywilnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego; autorka monografii: *Skutki prawne separacji małżonków* (2007), *Użytkowanie. Konstrukcja prawna* (2013), oraz współautorka publikacji *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz* (2010 i 2013).

■ Komentarz zawiera omówienie przepisów z zakresu sąsiedztwa nieruchomości. Normy te znajdują się w różnych częściach kodeksu cywilnego oraz w ustawach pozakodeksowych. Autorzy książki w sposób kompleksowy prezentują wykładnię przepisów prawa z punktu widzenia doktryny i orzecznictwa, analizują poszczególne unormowania w odniesieniu do problemów powstających w praktyce oraz proponują ich nowe rozwiązania.

■ W opracowaniu przedstawiono m.in.:

- instytucje prawa sąsiedzkiego, w tym: immisje, służebność drogi koniecznej, rozgraniczenie gruntów, pościg za rojem pszczół,
- problematykę służebności gruntowych, w szczególności ich istotę, wykonywanie i wygaśnięcie,
- zagadnienia z zakresu sąsiedztwa lokali, przede wszystkim obowiązek przestrzegania porządku domowego i sankcje grożące za jego naruszenie,
- przepisy normujące sytuację prawną posiadacza w kontekście relacji sąsiedzkich.

■ Publikacja przeznaczona jest dla sędziów, adwokatów, radców prawnych i notariuszy, a także pracowników wydziałów geodezyjno-budowlanych i ochrony środowiska w urzędach samorządowych. Zainteresuje również właścicieli i zarządców nieruchomości, najemców i wynajmujących nieruchomości.

ISBN 978-83-264-3254-5

9 788326 432545

Cena 159 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.ksiazki@wolterskluger.pl
www.wolterskluger.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788326432545 W01P01